

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Nyttan av folkbildande verksamhet undersöks i Sverige
 - Ekenäs först med att få landskapsområde av riksintresse
 - Bredband på glesbygden via den gamla NMT-frekvensen
 - Små grupper – nyckelord för den bebodda landsbygden
 - Närservice, unga företagare och äldres erfarenhet – ingredienser för en livskraftig by
 - Östra Nylands Byar bildade egen motorcykelavdelning i ”byutvecklingsssyfte”
-

NYTTAN AV FOLKBILDANDE VERKSAMHET UNDERSÖKS I SVERIGE

Studieförbunden och folkbiblioteken står för en betydande andel av utbudet på utbildnings- och kulturområdet i Sverige, men ändå är det till stora delar okänt vilken nytta det vi kallar den folkbildande verksamheten gör för enskilda individer och samhället i stort. Ett forskningsprojekt vid Örebro universitet skall nu ta reda på det. Vetenskapsrådet satsar 5,6 miljoner kronor i projektet, vilket skall pågå under tre år med deltagande forskare från Örebro universitet, Mälardalens högskola och Blekinge tekniska högskola. Då frågan är om resultatet av den insats samhället gör, kan beskrivas på fler sätt än i rent ekonomiska, kommer projektet därför att studera olika former av kapital, förutom det snävt ekonomiska, även kapital av mer symboliska värden som människans sociala tillit, hälsa, användning av informationsteknologi och vägar till högre utbildning. Studieobjekten består av två kommuner, den ena med stor insats av ekonomiskt kapital i den folkbildande verksamheten och den andra som inte satsar några pengar alls eller mycket lite. Forskningsunderlaget samlas in genom enkäter, intervjuer och observationer. Sedan skall analyser visa om den ekonomiska insatsen omvandlats till något som människor finner gemensamt värdefullt. Sett till utbudet är folkbildningsverksamheten en viktig aktör inom utbildningens och kulturens områden. Uppgifterna är hämtade från Örebro universitets hemsida under webbadressen <http://www.oru.se/templates/oruMagNews26174.aspx?newsid=42447>.

Det pågår även andra undersökningar om folkbildningen i Sverige, bl.a. har Folkbildningsrådet (FBR) gett Dalarnas forskningsråd uppdraget att studera folkbildningens roll i det lokala samhället under åren 2006-2008 (första delrapporten ”Folkbildningens roll för lokalt utvecklingsarbete på landsbygden” finns att läsas under webbadressen <http://www.dfr.se/pdf/publikationer/Folkbildning%20år%201.pdf>). Som en del av FBR:s satsning på frågor om lokal utveckling pågår även en studie vid Linköpings universitet med fokus på lokal mobilisering i storstadsmiljö. Tillsammans åsyftar de båda projekten till att belysa vilka möjligheter och hinder som finns för folkbildningen att vara en drivkraft i lokala utvecklingsprocesser. I studien tittar man närmare på såväl den strukturella verklighet folkbildningen agerar inom som vilken direkt och/eller indirekt verkan folkbildningen har och kan ha i lokalsamhället.

EKENÄS FÖRST MED ATT FÅ LANDSKAPSOMRÅDE AV RIKSINTRESSE

Som första kommun i Finland får Ekenäs ett landskapsområde av riksintresse, vilket bekräftas på miljöministeriet. Miljöminister Paula Lehtomäki kommer att underteckna skötselplanen för Skärlandet ännu denna månad och planerar även ett besök till Skärlandet för att offentliggöra

beslutet. Från tidigare finns landskapsområden av regionalt intresse, men Skärlandet, som är ett 600 hektar stort område i Ekenäs skärgård och som har använts som betesmarker i flera hundra år, blir således det första området som anses ha värde på riksnivå. Uppgifterna är från YLE:s Internytt (18.6) och finns på webbadress <http://internytt.yle.fi/artikel.php?id=102347>.

BREDBAND PÅ GLESBYGDEN VIA DEN GAMLA NMT-FREKVENSEN

Även i områden där telefoncentralerna saknar ADSL-utrustning, är det möjligt att använda bredband via en trådlös och digital överföring, vilken sker över den gamla NMT-frekvensen. För anslutningen behövs endast ett modem och i de flesta fall borde modemets antenn vara tillräcklig. Skulle det inte gå, så kan en separat större antenn användas. Den trådlösa bredbandsanslutningen, där hastigheten uppges vara upp till 1 megabyte per sekund, kan användas i exempelvis bilar, båtar eller på sommarstället. Under webbadressen <http://internytt.yle.fi/artikel.php?id=102328> finns uppgifterna, som är hämtade från YLE:s Internytt (18.6). Det har inte gått att få fram vem som intervjuas (ifall man inte känner igen rösten), men en liten snutt av intervjun finns som länk till webbadressen ovan.

SMÅ GRUPPER – NYCKELORD FÖR DEN BEBODDA LANDSBYGDEN

Docent och arkitekt Heikki Kukkonen betonade på ett seminarium i Björneborg 12.6 om den bebodda landsbygdens möjligheter sett ur konsumentens och samhällsplanerarens ögon *Asuinmaaseudun mahdollisuudet kuluttajan ja yhdyskuntasuunnittelijan silmin*, att nyckelord för den bebodda landsbygden är små grupper. I små grupper kan saker utvecklas för att handha såväl bioenergi som den gemensamma miljön. Som en möjlighet för landsbygdsboende nämnde Kukkonen livsstilsboende, med vilket menas t.ex. kollektivt boende, ekologiskt levnadssätt eller självhushållning. Kukkonens föreläsning behandlade planläggning och byggande. Arrangör för seminariet var projektet Onni muuttaa maalle – Prima liv på landet och Satakuntaliitto. Uppgifterna (på finska) finns under webbadressen <http://www.maaseutupolitiikka.fi/?371m=404&s=4>.

NÄRSERVICE, UNGA FÖRETAGARE OCH ÄLDRES ERFARENHET – INGREDIENSER FÖR EN LIVSKRAFTIG BY

Många kommuner har problem i Österbotten och kommunsammanslagningar diskuteras lite varstans. Men oberoende av kommunsammanslagning eller inte, så har vi ändå byn på samma ställe, med samma invånare och, i det långa loppet, med samma förutsättningar. En by blir inte livskraftig av att ingå i en kommunsammanslagning, men inte heller av det motsatta, utan det är oftast mångfalden som gör att byn blir livskraftig. Närservice, unga företagare och äldres erfarenhet är tre bra ingredienser, vilka föder varandra och växer, ifall man får dem att arbeta i samma riktning. Lyckas man med det, då åstadkommer man livskraftiga byar. Bland annat det här skriver ordföranden för Studieförbundet i Österbotten rf Ben-Erik Nedergård om i deras nyligen utgivna tidning *Bättre metoder & modeller – välfärdstjänster 1-2007*. I tidningen (bifogad), som ges ut inom ramen för projektet med samma namn som tidningen, presenteras en del av de projekt som finansierats av Svenska Österbottens POMO+ -program. Studieförbundet, som förvaltar Svenska Österbottens POMO+, väntar med spänning på ett beslut från ministeriet om deras LEADER-program för kommande programperiod. Beviljas finansiering, kan man ta steget in i nästa utvecklingsfas av landsbygden. Studieförbundets LEADER-program innehåller tre tyngdpunktsområden: *Byar med Livskraft, Företagsam i Österbotten och Byar med kompetens*. Visionen med programmet är att **man i Österbotten år 2013 skall ha "livskraftiga byar med ett brett serviceutbud och kreativa unga företagare"**. Målet är högt ställt, men realistiskt, under förutsättning att man får finansiering enligt ansökan. Studieförbundets LEADER-program kan läsas under webbadressen

http://www.pomo.osterbotten.fi/medialibrary/data/Byar_i_utveckling-%7Bi8wit-cwklk-vk6qt%7D.pdf.

ÖSTRA NYLANDS BYAR BILDADE EGEN MOTORCYKELAVDELNING I ”BYAUTVECKLINGSSYFTE”

Östra Nylands Byar rf (ÖNB) har bildat en egen motorcykelavdelning för att på ett mera roligt sätt främja byautveckling. Idén till en motorcykelavdelning kom fram då ÖNB:s styrelse hade möte sommaren 2006 i Askola, ett ställe dit vägarna från flera håll var slingriga och krokiga och mötesdeltagare som smått besvärade sig över ”sjösjuka”. Någon föreslog då att man vänder en negativ sak till en positiv – dessa vägar är ypperliga för att köra motorcykel. Därmed beslöts att bilda denna separata avdelning, vilken hade sitt första möte senaste månad (27.5), då man deltog på Östra Nylands och Päijät-Hämes gemensamma byadag i Villikkala i Artsjö. Färdmedlet var motorcykel så klart. Inom motorcykelavdelningen har man olika förslag till utflykter i grannlandskapen och i sina egna byar, i syfte att besöka något som intresserar, t.ex. andra gamla fordon, äldre byatraditioner eller olika byafester m.m.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mera info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net . Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi . Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
--